

1. _____ ג'אנס

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר ז"ל

ע"י בייכ עוה"יד או רזונטל ואח'

מרח' צאלחא א-דין 15, ירושלים 95908

טלפון: 02-6280633; פקס: 02-6383312

העותרים

נ ג ד

מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים ירושלים

המשיב

הודעה מטעם פרקליטות המדינה

פרקליטות המדינה מתכבדת להגיש הודעה מעדכנת מטעם המשיב, כדלהלן:

מבוא

1. עניינה של עתירה זו בבקשת העותר כי בית המשפט הנכבד יורה למשיב להעביר את גופת בנו, _____ ג'אנס, לקבורה בידי בני משפחתו באזור יהודה והשומרון.

במסגרת העתירה הלין העותר על-כך שהמשיב מתנה את מתן החלטתו בסוגית החזרת גופת בנו לקבורה באזור יהודה והשומרון בעריכת הליך של זיהוי מדעי.

2. ביום 24.5.2004 הוגשה תגובתו המסדמית של המשיב לעתירה. במסגרת הודעה זו, הודיע המשיב כי החליט שלא להעביר את גופת בנו של העותר לקבורה בידי בני משפחתו באזור יהודה והשומרון, לאור שורה של טעמים, שפורטו בהרחבה במסגרת אותה הודעה. המשיב הוסיף וציין, בסעיף 3 להודעה, כי:

"נוכח עמדתו העקרונית שלא להעביר, לעת הזו, את גופת בנו של העותר לקבורה באזור יהודה והשומרון, אין הוא נדרש לטענותיו של העותר, כאשר לזיהוי הנדרש לצורך העברת הגופה לקבורה באזור, והינו שומר לעצמו את הזכות להוסיף על טענותיו בעניין זה, ככל שהדבר יידרש".

3. עניין בנו של העותר שב ונכתן על-ידי המשיב לאחר הגשת הודעה זו, במסגרת בחינת המדיניות הכוללת בתחום זה. המשיב החליט לשנות את החלטתו שפורטה לעיל, וקבע כי אין מניעה להשבת גופת בנו של העותר לקבורה על-ידי בני משפחתו.

4. החזרת גופת בנו של העותר לקבורה בידי בני משפחתו כפופה לשני סייגים:

(א) כי ייערך זיהוי מדעי ודאי של הגופה המוחזקת אצל המשיב, על מנת לוודא כי אכן המדובר בגופת בנו של העותר;

(ב) כי ייבחן, עובר למועד החזרת הגופה, הצורך לקבוע סידורי אבטחה כאלה ואחרים, לשם מניעת הפרות סדר במהלך העברת הגופה לבני המשפחה, ובמהלך קבורתה.

5. מטבע הדברים, לא ניתן, לעת הזו, וטרם שהושלם זיהוי הגופה, להתייחס לסידורי האבטחה שיידרשו, אם בכלל, לצורך החזרת הגופה. ענין זה ייבחן, באופן פרטני, לקראת המועד שייקבע לצורך החזרת הגופה, בהתאם לתנאים שישררו באותה עת בשטח. עלן נבקש להתייחס לטעמים העומדים בבסיס הסייג הראשון, שעניינו עריכת זיהוי מדעי ודאי של גופת בנו של העותר.

עריכת זיהוי מדעי ודאי כתנאי להשבת גופת בנו של העותר לקבורה בידי בני

משפחתו

6. כאמור לעיל, המשיב מתנה את השבת גופת בנו של העותר לקבורה בידי בני משפחתו בעריכת זיהוי מדעי ודאי של הגופה המוחזקת אצל המשיב, על מנת לוודא כי אכן המדובר בגופת בנו של העותר.

יובהר, כי על הזיהוי המדעי להתבצע בהתאם לנהלי המכון הלאומי לרפואה משפטית, וכי הליך זה כרוך בעלות כספית בה נדרשים לשאת בני משפחת העותר.

כן יובהר, כי תנאי זה הינו תנאי מקובל, שנקבע ככלל בכל המקרים בהם הוחלט על-ידי המשיב להשיב גופות מתבלים פלסטינים לקבורה בידי בני משפחותיהם באזור יהודה והשומרון.

7. במסגרת העתירה, נטען על-ידי העותר כי אין צורך בקיום הליך של זיהוי מדעי, וכי ניתן להסתפק בראיות מינהליות המבססות, לטענתו, את העובדה שבנו הוא שביצע את הפיגוע האמור (וממילא, כי גופתו היא המוחזקת על-ידי המשיב). בכלל זאת, הפנה העותר לכך שהעותר זיחה תמונות שהוצגו בפניו על-ידי גורמי הביטחון; לידיעה שפורסמה בעיתון הארץ; ולעובדה כי בית העותר הוחרם ונחרס, בהתאם לתקנה 119 לתקנות ההגנה, (שעת חירום), 1945, בגין הפיגוע שבוצע על-ידי בנו. לאור הדברים האמורים, מגיע העותר למסקנה כי:

"אין חולק כי זיהוי מדעי המבוסס על השוואת טביעות אצבע או תשליל רנטגן או התאמת רקמות הוא הזיהוי האופטימאלי, אך כאמור, לטענת העותרים, במקרה דנן, אין צורך בכך".

8. המשיב שולל מכל וכל את הנטען על-ידי העותר, והינו עומד על דרישתו כי כתנאי לחשבת גופת בנו של העותר ייערך לגופת המוחזקת על-ידו זיהוי מדעי, על מנת לוודא כי אכן המדובר בגופת בנו של העותר.

9. תכלית הזיהוי המדעי הינה להבטיח כי הגופה הנמסרת לעותר (ולבני משפחתו) הינה אכן גופת בנו של העותר, וכי לא נמסרת לעותר גופתו של אחר, שאינו בנו. נדמה כי אין צורך לתרחיב בעניין הרגישות הרבה של עניין זה, ובעניין החשלכות שייגרמו כתוצאה מסיטואציה בה תועבר לעותר גופה, שאינה גופת בנו. נציין, כי במידה ותותרש תקלה מעין זו, ייגרם נזק ועוגמת נפש, הן לעותר עצמו ולבני משפחתו, הן לבני משפחת אותו פלוני, שגופתו הועברה לקבורה על-ידי בני משפחת העותר, והן לאינטרס הציבורי הכולל.

10. העותר טוען במסגרת כתב העתירה כי קיימות מספיק ראיות מינהליות המבססות את העובדה שבנו הוא שביצע את הפיגוע האמור, ומכך מבקש הוא ללמוד כי הגופה המוחזקת על-ידי המשיב, הינה אכן גופת בנו.

בטענה זו אין כדי ליתן מענה מספיק לקשיים שפורטו לעיל. בהקשר זה יש לזכור, כי גם בנסיבות בהן ידוע בוודאות כי גופת בנו של פלוני מוחזקת על-ידי המשיב, יש צורך לוודא כי אכן גופה מסויימת, אותה מבקשים להשיב, היא אכן אותה הגופה.

החשש הוא כי גם אם גופת בנו של העותר מצויה ברשות המשיב, חרי שהגופה שתוחזר לבני משפחתו בסופו של יום, תהא גופתו של אחר.

11. הטענות המועלות במסגרת העתירה אינן מתמודדות עם חשש זה, ואינן יכולות להפיגו. למותר לציין כי אף לחלוף הזמן יש משמעות בחקשר זה.

יצוין, כי גופת בנו של העותר כבר נקברה בקבר זמני והכלל ברפואה משפטית הוא שכל גופה המוצאת מקברה חייבת לעבור זיהוי מדעי, טרם העברתה לקבורה קבועה.

בנסיבות אלו, המשיב אינו רואה טעם או מקום לסטות מהמדיניות שפורטה לעיל להתנות החזרת הגופה לקבורה בידי בני המשפחה, בעריכת זיהוי מדעי.

12. נוסף ונציין, כי הזיהוי היחידי המוכר, לפי אמות מידה רפואיות-משפטיות, הינו זיהוי, המבוסס על אחת או יותר מהשיטות המדעיות המקובלות. השיטות המקובלות הן בדיקת DNA, השוואת טביעות אצבע, וכן שיטות נוספות. המכון הלאומי לרפואה משפטית פועל רק על-פי שיטות אלו, ואינו רואה עצמו אחראי לזיהוי פרטני שלא בוצע על-פיהן.

13. נטען במסגרת העתירה כי העותר זיחה תמונות שהוצגו בפניו על-ידי גורמי הביטחון כתמונותיו של בנו המנוח. **מבחינה מדעית, לעובדה זו אין כל רלבנטיות.** אכן, מקובל לבצע גם זיהוי לפי היכרות אישית, בו המזחה מאבחן תווים ייחודיים של פנים או אזור אחר בגוף, **בראייה ישירה של הגופה**, ובכפוף לשיקול דעתו של הרופא המשפטי העוסק בעניין (כך יש לקרוא גם את האמור בחוברת שפורסמה מטעם קצין רפואה ראשי, אליה התייחס העותר בעתירתו). מבלי להידרש למורכבות השימוש בשיטה זו, בעיקר בנסיבות בהן עסקינן, הרי שאין המדובר בראייה הגופה באמצעות תמונות, אלא בראייה ישירה בלבד. תנאי זה אינו מתקיים במקרה זה, ועל כן אינו יכול לאפשר את זיהויה המדעי של הגופה.

סיכום

14. לאור כל האמור לעיל, עמדת המשיב הינה כי דין עתירה זו להידחות. כאמור, המשיב הודיע כי הינו נכון להשיב את גופת בנו של העותר לקבורה בידי בני משפחתו, בכפוף לקיום זיהוי מדעי שיאפשר את זיהוי הגופה ובכפוף לקביעת תנאים שיבטיחו כי ישמר הסדר הציבורי במועד החזרת הגופה וקבורתה. בהחלטה זו לא נפל כל פגם.

היום, ט"ו טבת תשס"ה
27 דצמבר 2004

יובל רויטמן, עו"ד

עוזר ראשי לפרקליטת המדינה